

LGMA pagalba besiruošiantiems valstybiniam geografijos brandos egzaminui

2021-09-17

Palanga

Plungės „Saulės“ gimnazijos

Geografijos mokytoja ekspertė Ingrida Tamošauskienė

Projektas

- Finansuojamas Švietimo, mokslo ir sporto ministerijos dėl COVID-19 pandemijos praradimų turintiems abiturientams
- Projektą įgyvendino LGMA nariai

Geografijos paskaitų ciklas

Geografijos paskaitų ciklas vyko gegužės–birželio mėn. Iš viso buvo organizuotos 9 konsultacijos:

- mokiniam (6)
  - mokytojams (3)
- Skelbiama patarimų mokytojams ir mokiniams prieš valstybinį geografijos brandos egzaminą medžiaga (geografija.lt).

Konsultacijos abiturientams
laikantiems valstybinį
geografijos brandos egzaminą

2021 m.

Konsultacija mokytojams prieš
valstybinį geografijos brandos
egzaminą

Medžiagą parengė: Ingrida Tamošauskienė, Aušrinė Živaitienė

2021 m.

Dažniausiai pasitaikančios mokinių klaidos geografijos brandos egzamine

1. Geografinės padėties nustatymas

2. Politiniai, ekonominiai, socialiniai, demografiniai ypatumai

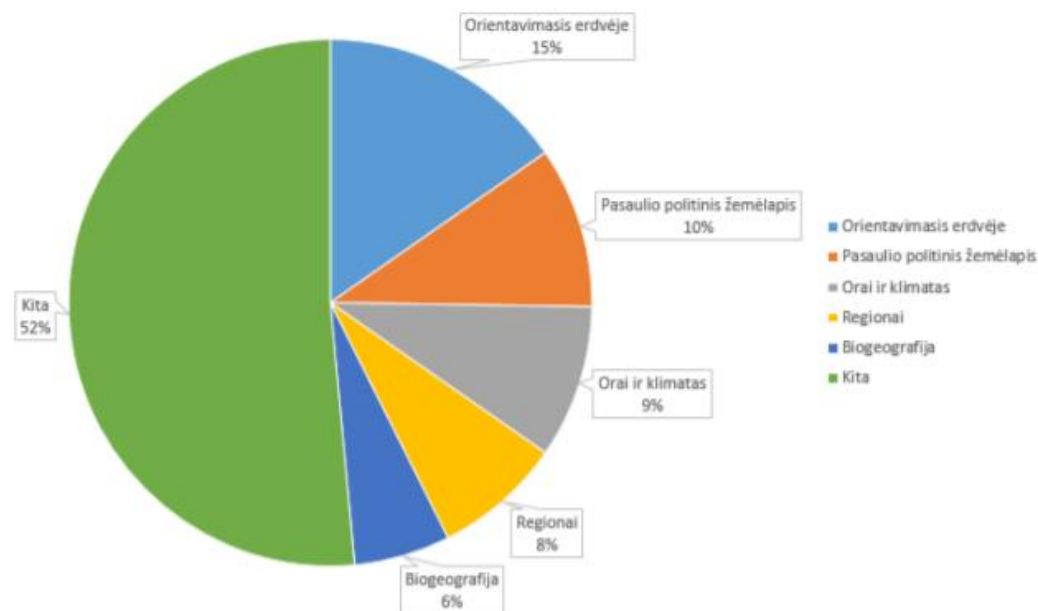
SOCIALINIAI YPATUMAI (BRUOŽAI)	POLITINIAI YPATUMAI (BRUOŽAI)	EKONOMINIAI YPATUMAI (BRUOŽAI)	DEMOGRAFINIAI YPATUMAI (BRUOŽAI)
<p><u>ŽSRI</u> Raštingumas Sveikatos apsauga Nedarbo lygis Skurdas Vidutinė mokymosi trukmė Vidutinė gyvenimo trukmė Kūdikių mirtingumas</p>	<p>Karai ir konfliktai Politinis nestabilumas Demokratija Neutralumas Priklausymas kariniams blokams Geopolitinė padėtis</p>	<p><u>ŽSRI</u> BVP, BVP1gyv. Eksportas Importas Užimtumas ūkio sektoriuose Transporto tinklas</p>	<p>Gyventojų skaičius Gimstamumas Mirtingumas NGP Kūdikių mirtingumas Vidutinė gyvenimo trukmė <u>Depopuliacija</u> Demografinis senėjimas Demografinis sprogimas Gyventojų amžiaus struktūra</p>

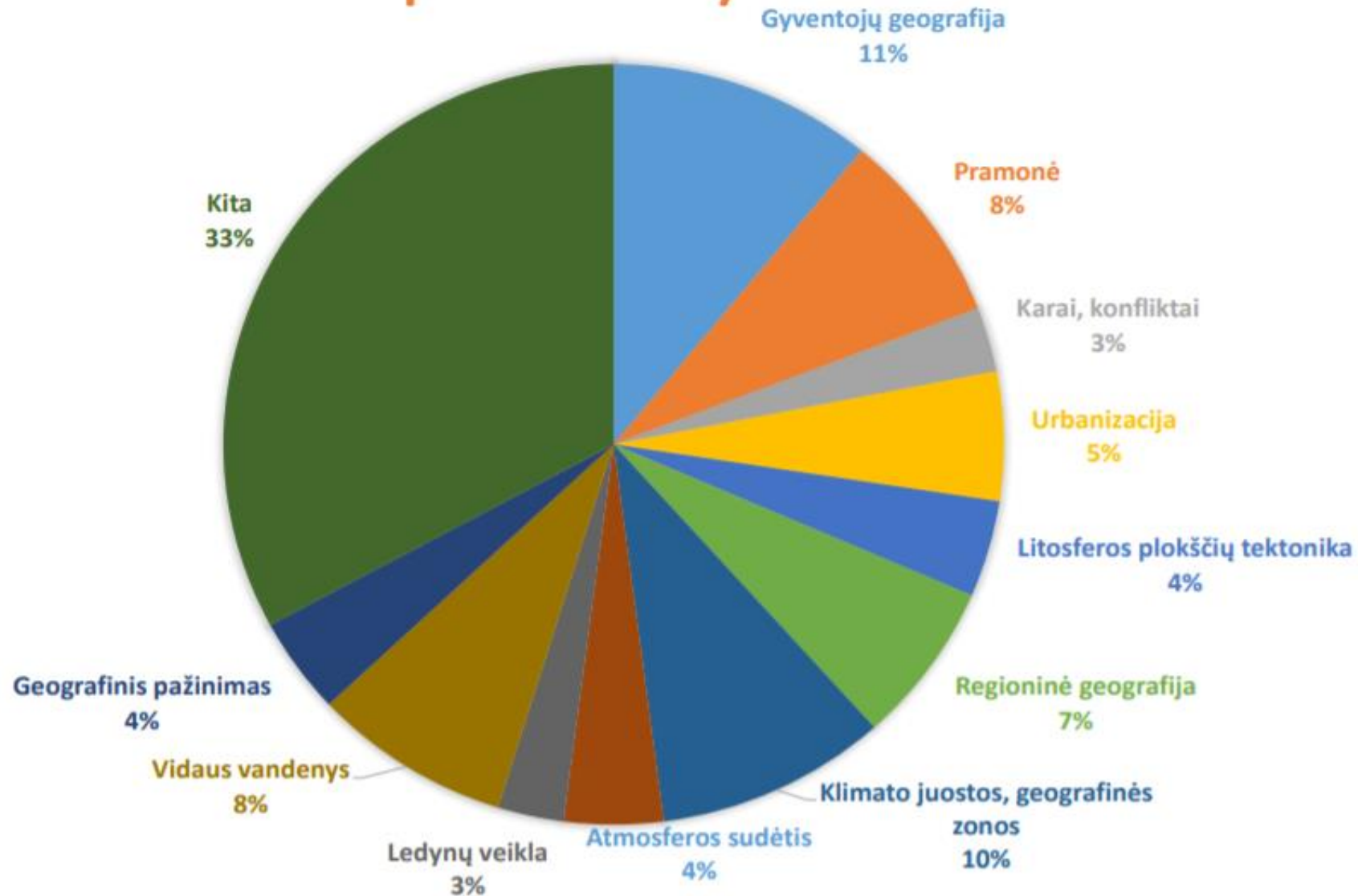
3. Šaltinių, dokumentų analizė
4. Pokyčiai, poveikis, procesai
5. Sąvokų, pavadinimų naudojimas
6. Globalinis, regioninis, lokalinis lygmuo
7. Teritoriniai vienetai
8. Panašumai – skirtumai, privalumai – trūkumai
9. Neatidžiai perskaityti klausimai

Dažniausiai pasitaikančios temos geografijos egzamine su pasirenkamaisiais atsakymais

GEOGRAFIJOS EGZAMINO I-OS DALIES TEMINIS PASISKIRSTYMAS

Geografijos egzamino II-os dalies teminis pasiskirstymas

LGMA video kanale talpinama medžiaga

- ✓ Atmosfera, orų rodikliai, ciklonai ir anticiklonai
- ✓ Klimatas, jį lemiantys veiksniai ir klimato juostos
- ✓ Vulkanizmas ir žemės drebėjimai
- ✓ Gyventojų skaičius ir gyventojų pasiskirstymas
- ✓ Demografiniai rodikliai ir demografinė raida
- ✓ Ūkio sektoriai ir ūkio rodikliai
- ✓ Žemės ūkis

Rengiama

- Geografinis zoniškumas
- Žemės paviršius ir jo kaita
- Urbanizacija
- Kitos temos

Pamoką kūrė

Giedrė Motiejuitė
Angelė Pakamorienė
Rytas Šalna
Ingrida Tamošauskienė

2021 m. geografijos valstybinis brandos egzaminas

Koks jis buvo?

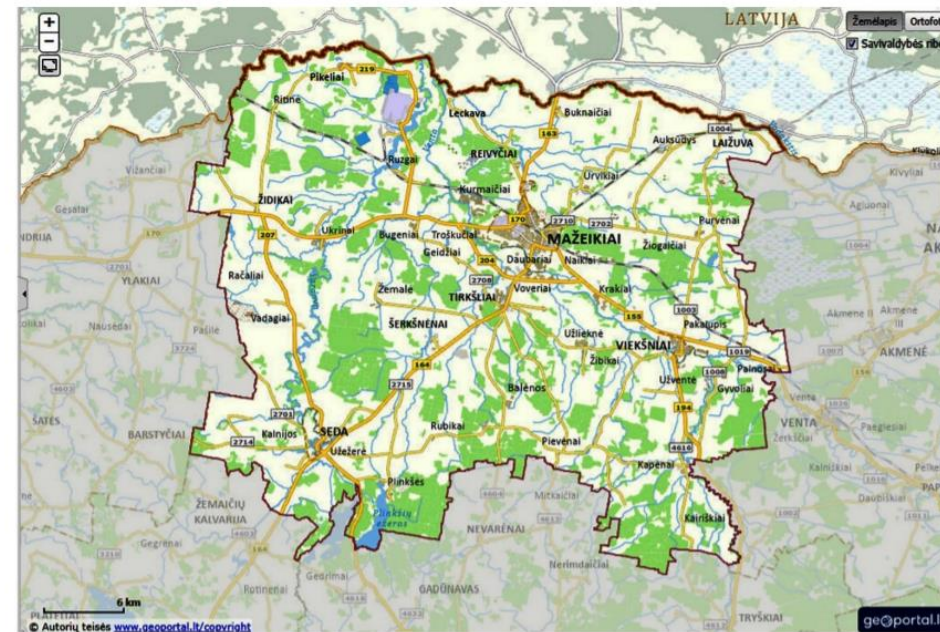
- Geografinės padėties nustatymas

Šaltinis. Šilutės rajono savivaldybės teritorija.

2020 m.

A šaltinis. Mažeikių rajono savivaldybės teritorija.

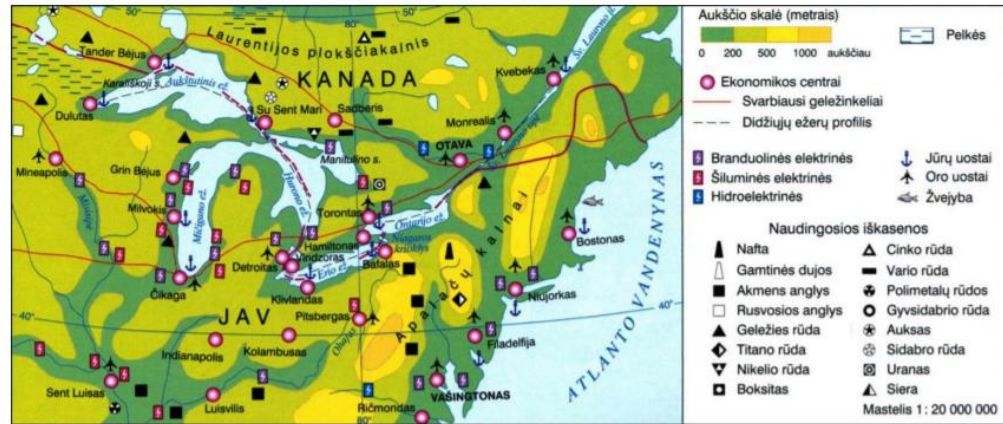

2021 m.

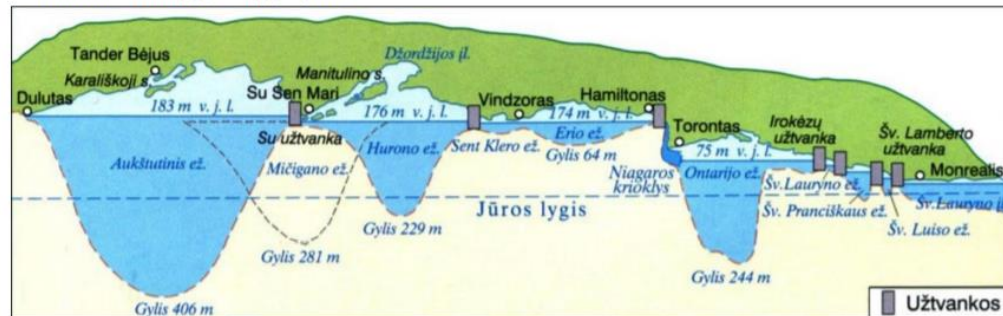
• Ūkis (žemėlapių, šaltinių, diagramų, lentelių skaitymas)

29 klausimas. Remdamiesi šaltiniais ir žiniomis, atlikite užduotis.

A šaltinis. Šiaurės Amerikos Didžiųjų ežerų regionas.

B šaltinis. Didžiųjų ežerų profilis.

2020 m.

28 klausimas. Remdamiesi šaltiniais ir žiniomis, atlikite užduotis.

A šaltinis. Indijos ūkio ir gamtinis žemėlapis.

B šaltinis. Įvairių valstybių ūkio struktūros rodikliai pagal užimtą ir žmogaus socialinės raidos indeksą (ŽSRI), 2019 m.

Valstybė	Dirbančių žmonių dalis, proc.			ŽSRI
	Žemės ūkis	Pramonė	Paslaugos	
Indija	52	14	34	0,519
JAV	1	20	79	0,902
Kinija	38	28	34	0,663
Vokietija	2	30	68	0,885

2021 m.

- Klimato juostos ir geografinės zonos

33 klausimas. Remdamiesi šaltiniais ir žiniomis, atlikite užduotis.

A šaltinis. Geografinės zonos paplitimas.

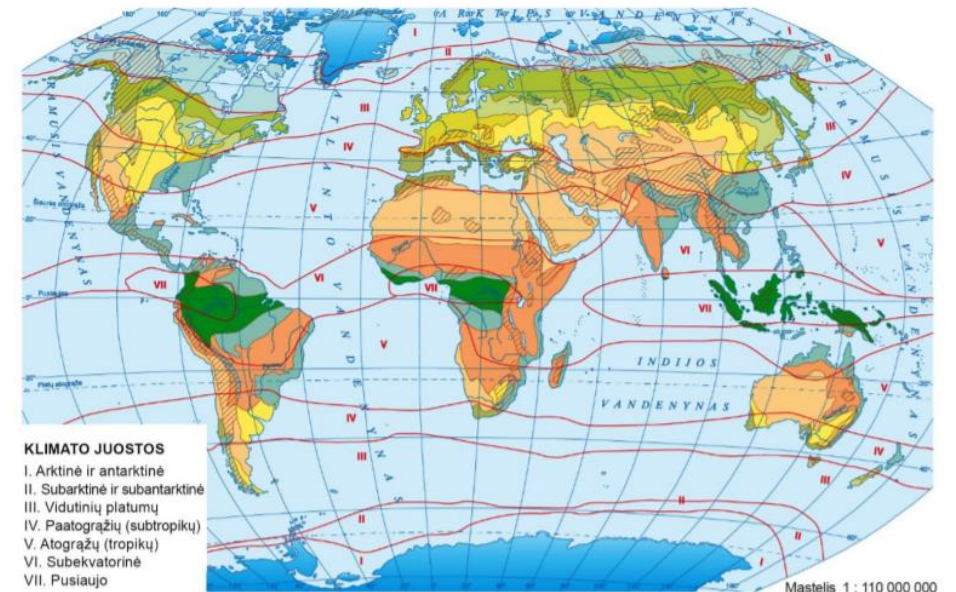
B šaltinis. Būdingas kraštovaizdis.

2020 m.

29 klausimas. Remdamiesi šaltiniu ir žiniomis, atlikite užduotis.

Šaltinis. Pasaulio klimato juostos ir geografinės zonos.

KLIMATO JUOSTOS

- I. Arktinė ir antarktinė
- II. Subarktinė ir subantarktinė
- III. Vidutinių platumų
- IV. Paatogrąžių (subtropikų)
- V. Atogrąžių (tropikų)
- VI. Subekvatorinė
- VII. Pusiaujo

GEOGRAFINĖS ZONOS

- Arktinės (antarktinės) ir ledo dykumos
- Tundra ir miškatundrė
- Spygliuočių miškai (taiga)
- Mišriniai miškai
- Plačialapių miškai
- Kietalapių visžaliai miškai ir krūmynai
- Miškastepės ir stepės
- Pusdykumės ir dykumos
- Savanos ir retmiškiai
- Drėgnieji ir sezoniskai drėgni (musoniniai) miškai
- Drėgnieji pusiaujo miškai
- Kalnų klimato sritys

RIBOS

- Klimato juostų
- Geografinių zonų

2021 m.

• Pabėgėliai

B šaltinis. JT savanoris gelbėtojas padeda mergaitei išsigelbėti, nuskendus laivui, gabenusiam Afganistano pabėgėlius iš Turkijos pakrantės per Egėjo jūrą į Lesbo salą.

27.4. Pasaulyje yra daugiau kaip 25 mln. pabėgėlių, dar 40 mln. žmonių priverstinai persikelia savo šalies viduje. Visame pasaulyje migrantais rūpinasi Jungtinės Tautos. Kokią humanitarinę pagalbą ši organizacija teikia pabėgėliams? Pateikite tris pavyzdžius.

Juodraštis

1. ....

2. ....

3. ....

(3 taškai)

27.5. Kokių socialinių-ekonominių problemų kelia į šalį atvykę pabėgėliai? Pateikite du pavyzdžius.

Juodraštis

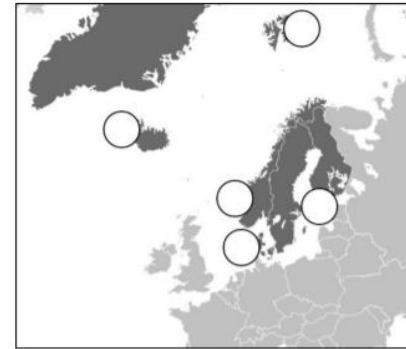
1. ....

2. ....

(2 taškai)

2020 m.

B šaltinis. Šiaurės Europos šalys.

C šaltinis. Pabėgėlių ir imigrantų integracija Šiaurės Europos šalyse pagal Skandinavijos šalių spaudą.

Skandinavijos šalyse atlikti tyrimai atskleidė, jog pabėgėliai, ieškodami darbo, praranda savo žmogiškojo kapitalo panaudojimo potencialą ir dirba darbus, kurie dažniausiai būna žemiau jų gebėjimų lygio. Nedarbas tarp pabėgėlių ir imigrantų tris kartus didesnis negu tarp vietinių norvegų ir švedų. Prieglobstį gavę užsieniečiai linkę dirbti nekvalifikuotą arba pusiau kvalifikuotą darbą ir ilgainiui jiems tampa sudėtinga pasitraukti iš tokio darbo rinkos segmento.

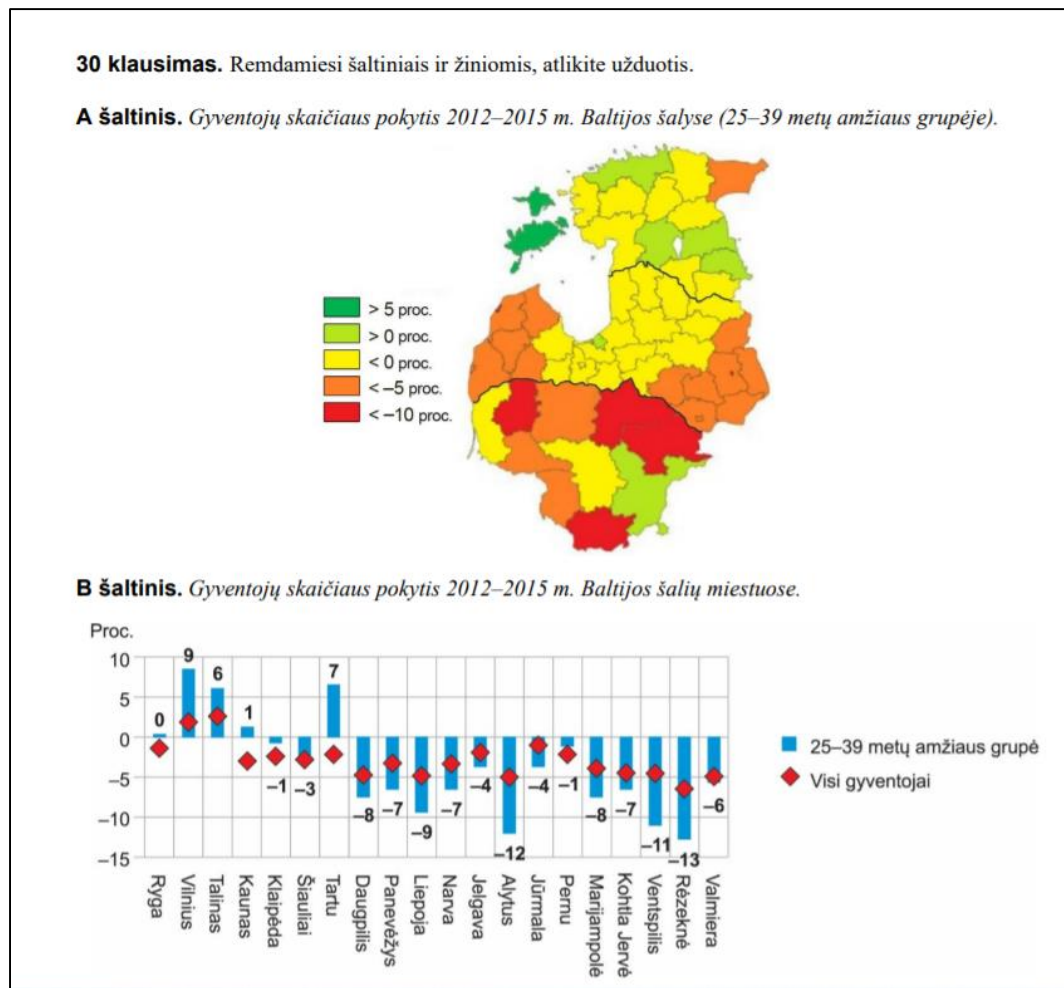
Norvegijoje, Švedijoje, Danijoje pabėgėlių integracijos politika nukreipta į žmogiškojo kapitalo vystymą, t. y. į įvairių mokymų pabėgėliams organizavimą.

D šaltinis. Pabėgėlių ir prieglobsčio prašytojų Šiaurės Europos šalyse statistika 2019 m.

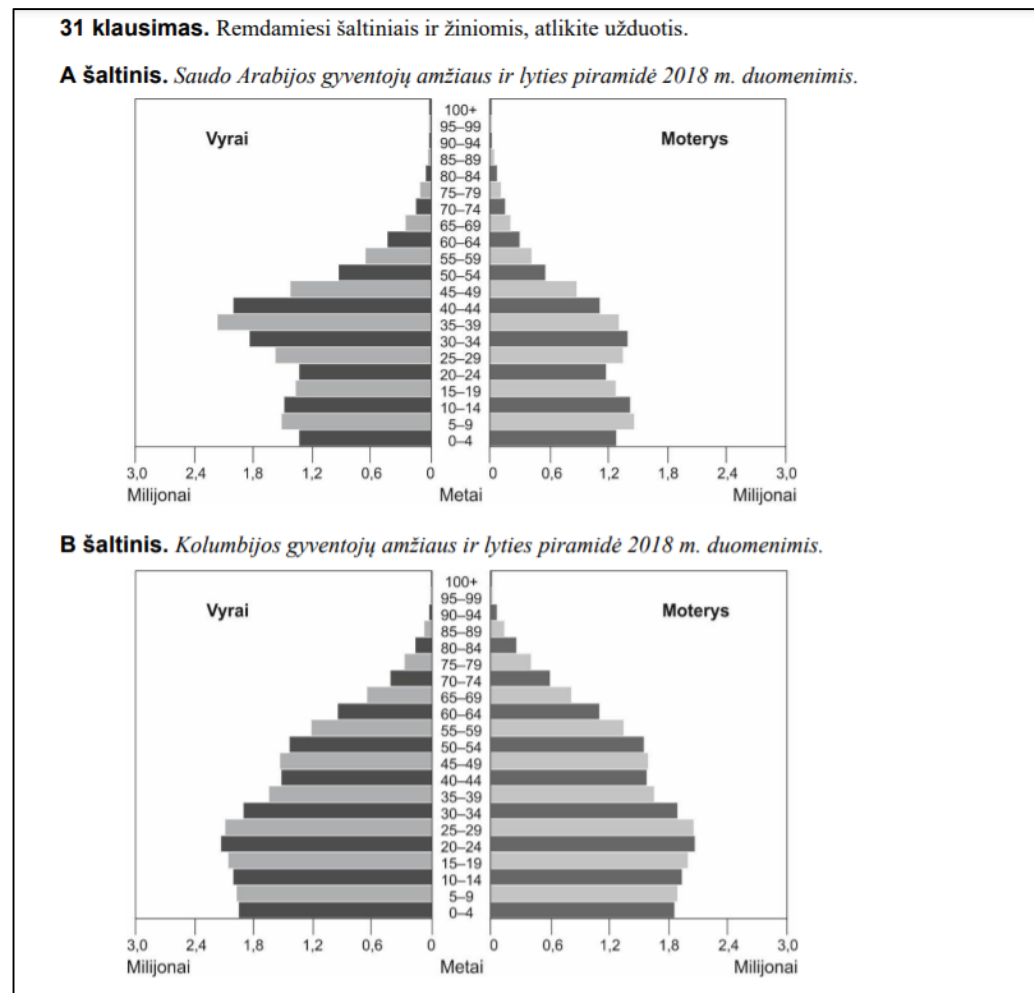
Šalis	Šiaurės Europos šalių gyventojų skaičius	Pabėgėliai	Prieglobsčio prašytojai
Danija	5,81 mln.	47 586	2 719
Islandija	0,36 mln.	1 117	475
Norvegija	5,33 mln.	62 127	2 292
Suomija	5,52 mln.	28 344	3 290
Švedija	10,23 mln.	248 226	37 942

2021 m.

- **Demografinė raida ir demografinė sudėtis**

2020 m.

2021 m.

Nauda ir pagalba abiturientams

- išgryninti geografijos mokomojo turinio esminiai aspektai, siejant juos su galimomis užduotimis brandos egzamine
- atkreiptas mokinių dėmesys į dažniausiai pasikartojančių užduočių atlikimo ypatumus
- pateikta praktinė patirtimi grįstų rekomendacijų užduotims, kurias atliekant svarbūs geografiniai gebėjimai

Nauda ir pagalba geografijos mokytojams:

- susisteminta geografijos egzamino programa ir dažniausiai pasitaikančios mokinių klaidos
- pateikta metodinių rekomendacijų, kaip ruošti abiturientus geografijos valstybiniam egzaminui
- sukurta ir dar kuriama išliekamąją vertę turinti dalykinė ir metodinė medžiaga, kurią mokytojai galės naudoti ateityje vyresniųjų klasių geografijos pamokose bei leisianti kryptingai mokinius ruošti brandos egzaminui ateityje

Ateities planai

- Šių metų **spalio mėnesį** bus organizuojama **konsultacija abiturientams**, orientuota į pasiruošimą valstybiniam geografijos brandos egzaminui
- Informaciją sekite geografija.lt

**„Aiškus tikslas yra
pirmas žingsnis link bet
koko pasiekimo.“**

(W. Clementas Stone'as)